

Форма № Н - 3.04у

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут механічної інженерії, транспорту
та природничих наук
Кафедра здоров'я людини та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи
Віктор КОСТІН
08 _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ООК-8 ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
ФІЗКУЛЬТУРИ**

освітній ступінь «Бакалавр»
спеціальність 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»

освітньо-професійна програма «Середня освіта (Фізична культура)»

КРЕМЕНЧУК 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності вчителя фізкультури» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)» підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив: к. фіз. вих., старш. викл.

 — Олег СКІРТА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)», спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми

 Тамара ЛОШИЦЬКА

Завідувач кафедри

Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Голова методичної комісії

 Тамара ЛОШИЦЬКА

«Середня освіта (Фізична культура)» підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив: к. фіз. вих., старш. викл. _____ Олег СКИРТА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми ««Середня освіта (Фізична культура)», спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Тамара ЛОШИЦЬКА

Завідувач кафедри _____ Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Голова методичної комісії _____ Тамара ЛОШИЦЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>01 «Освіта/ педагогіка»</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	20 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		20 год.	год.
		Самостійна робота	
		120 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: диф. залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності вчителя фізичної культури» є засвоєння студентами основних знань щодо практичної професійної діяльності учителя фізичної культури, її компонент, юридичних, правових та організаційних основ.

Завданням вивчення дисципліни «Основи практичної діяльності вчителя фізичної культури» є забезпечення формування наукових знань про соціальну сутність та історичні аспекти становлення та розвитку фізичної культури і спорту в Україні та світі, основами галузевої термінології; ознайомлення з нормативними документами, що регулюють діяльність в галузі фізичної культури, розгляд особливостей освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця з фізичної культури, ознайомлення з навчальним планом спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»; формування умінь орієнтуватися в спеціальній науково-педагогічній, методичній літературі; формування умінь користуватися отриманими знаннями при вирішенні освітніх, виховних, науково-дослідних завдань зі спеціальності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основи практичної діяльності вчителя фізичної культури;
- особливості освітньо-кваліфікаційної характеристики сучасного фахівця з фізичної культури та спорту, ключові положення навчального плану зі спеціальності «Фізична культура (середня освіта)»;
- термінологію галузі фізичної культури та спорту;
- основні компоненти діяльності учителя фізичної культури;
- методики визначення функціональної підготовки учнів;

уміти:

- ефективно використовувати отримані теоретичні знання на практиці;
- володіти навичками організаційної, виховної, освітньої діяльності тощо;
- вести робочу документацію;
- реалізовувати та розвивати власні педагогічні здібності.

Навчальна дисципліна має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів, необхідні для подальшої професійної діяльності:

Загальні компетентності:

ЗК 6. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 7. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність)

Спеціальні (фахові) компетентності:

- ФК 2. Володіти термінологічною базою освітньої галузі/ навчального предмета відповідно до вимог державного стандарту вчителя
- ФК 3. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до програмних результатів навчання
- ФК 6. Здатність здійснювати оцінювання і моніторинг досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу.
- ФК 8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати цифрові технології в освітньому процесі, використовувати наявні та нові освітні ресурси.
- ФК 11. Здатність керувати власними емоційними станами, усвідомлювати власні почуття та емоції, безпечно та конструктивно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу
- ФК 12. Здатність залучати батьків до процесу фізичного виховання на засадах партнерства
- ФК 17. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності, надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу
- ФК 18. Здатність прогнозувати результати навчання та планувати освітній процес
- ФК 19. Здатність самостійно проводити уроки фізкультури з дітьми різного шкільного віку, проводити різні види і форми фізкультурно-оздоровчої діяльності учнів у поза навчальний час
- ФК 23. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.

Програмні результати навчання:

- ПРН 3. Принципи командної роботи та професійної етики вчителя фізкультури. Принципи толерантності, діалогу, співробітництва.
- ПРН 4. Професійна термінологія та категоріальний апарат дисципліни.
- ПРН 5. Вимоги до результатів навчання учнів за типовими освітніми програмами. Критерії та рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів. Етичні принципи та вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів.
- ПРН 6. Методики і технології планування та моделювання змісту навчання. Види планів.
- ПРН 8. Форми організації занять з фізичного виховання. Особливості та різновиди шкільних уроків фізкультури. Їх мета, завдання. Функції учителя фізкультури. Зміст педагогічного аналізу уроку.
- ПРН 9. Загальні основи навчання руховим діям. Механізм формування рухових умінь та навичок.
- ПРН 10. Зміст та шляхи реалізації оздоровчих завдань уроку. Методики оцінки та моніторингу фізичного здоров'я школярів. Прийоми формування ціннісного ставлення до індивідуального здоров'я.

- ПРН 14. Підходи до організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій (у т.ч. - дистанційного навчання). Цифрові технології для навчання та оцінювання знань учнів з предмету «фізична культура» (е- журнали, електронні форми оцінювання тощо).
- ПРН 15. Критерії педагогічної майстерності вчителя фізкультури. Рухова, мовна, психологічна, інтелектуальна підготовка вчителя фізкультури. Шляхи вдосконалення.
- ПРН 16. Методи наукових досліджень та зміст наукової роботи вчителя фізкультури.
- ПРН 17. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень тощо.
- ПРН 18. Організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства, з урахуванням вимог типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів тощо. Застосовувати сучасні методики і технології моделювання змісту навчання учнів предмету «фізична культура».
- ПРН 20. Добирати відповідні засоби, методи навчання та розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, курсу навчання тощо.
- ПРН 21. Застосовувати інноваційні технології навчання, знати сучасні та популярні рухові та оздоровчі програми. Використовувати їх елементи на уроках фізкультури.
- ПРН 22. Використовувати цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення. Використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом. Розвивати в себе та в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції.
- ПРН 23. Використовувати оздоровчі стратегії роботи з учнями, що сприяють нівелюванню дії патологічних та стресогенних чинників на організм школярів, формують у них потребу у регулярних фізичних вправах, руховій активності.
- ПРН 24. Володіти прийомами та методиками контролю та самоконтролю фізичного стану та методиками експрес-оцінки фізичного здоров'я, популяризувати їх у освітньому процесі.
- ПРН 28. Організовувати освітнє середовище та процес фізичного виховання зокрема, з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, безпеки спортивних рухів, санітарії та гігієни, протиепідемічних правил. Проводити просвітницьку роботу щодо профілактики спортивного травматизму
- ПРН 29. Застосовувати різні форми оцінювання досягнень учнів на уроці фізкультури та їх динаміки. Дотримуватися академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів. Забезпечувати дотримання учнями академічної доброчесності під час здобуття освіти.
- ПРН 30. Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи дослідження, аналізувати та інтерпретувати результати власних досліджень.

ПРН 31. Аналізувати інформацію щодо освітніх інновацій, інноваційних фітнес-програм та обладнання та інтегрувати їх у власну педагогічну практику.

ПРН 32. Аналізувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності та запобігати їм.

ПРН 33. Визначати оптимальні зміст, форми і напрямки професійного розвитку, критерії результативності власного навчання. Долучатися до діяльності професійних спільнот.

ПРН 34. Планувати та проводити секційну роботу з популярних видів спорту у ЗЗСО. Володіти прийомами виховної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Система освіти в Україні

Тема 1. Принципи побудови системи освіти в Україні

Тема 2. Характеристика основних типів навчальних закладів системи освіти. Загальноосвітній навчальний заклад як основне місце професійної діяльності майбутнього вчителя.

Тема 3. Державна політика в сфері фізичної культури

Правові, програмні та нормативні засади діяльності учителя фізичної культури. Державні документи, що регулюють фізичне виховання у загальноосвітній школі.

Тема 4. Поняття «педагогічної майстерності» та її зміст. Галузева термінологія.

Змістовний модуль 2. Педагогічна діяльність і особистість педагога

Тема 5. Система управління фізичним вихованням у загальноосвітній школі.

Тема 6. Практична діяльність учителя фізичної культури. Педагогічні функції, уміння та техніка учителя. Основні моменти роботи з патріотичного виховання

Тема 7. Професійна характеристика учителя фізичної культури. Права та посадові обов'язки майбутнього педагога

Тема 8. Компоненти визначення особистості учителя фізичної культури

Тема 9. Науково-методичні основи роботи педагога. Загальні принципи наукової творчості.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
		л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовний модуль 1. Система освіти в Україні													

Тема 1.	18	2	2	2	–	12	–	–	–	–	–	–
Тема 2.	18	2	2	2	–	12	–	–	–	–	–	–
Тема 3.	24	2	2	2	–	18	–	–	–	–	–	–
Тема 4.	20	2	2	4	–	12	–	–	–	–	–	–
							–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 1	80	8	8	10	–	54	–	–	–	–	–	–
Змістовий модуль 2. Педагогічна діяльність і особистість педагога												
Тема 5.	18	2	2	2	–	12	–	–	–	–	–	–
Тема 6.	28	4	4	2	–	18	–	–	–	–	–	–
Тема 7.	18	2	2	2	–	12	–	–	–	–	–	–
Тема 8.	18	2	2	2	–	12	–	–	–	–	–	–
Тема 9.	18	2	2	2	–	12	–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 2	100	12	12	10	–	66	–	–	–	–	–	–
Усього годин	180	20	20	20	–	120	–	–	–	–	–	–

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Система освіти в Україні	
1	Тема 1. Принципи побудови системи освіти в Україні	2
2	Тема 2. Характеристика основних типів навчальних закладів системи освіти	2
3	Тема 3. Правові, програмні та нормативні засади діяльності учителя фізичної культури	2
4	Тема 4. Поняття «педагогічної майстерності» та її зміст. Галузева термінологія	2
	Змістовий модуль 2. Педагогічна діяльність і особистість педагога	
5	Тема 5. Система управління фізичним вихованням у загальноосвітній школі	2
6	Тема 6. Практична діяльність учителя фізичної культури Педагогічні функції, уміння та техніка учителя. Основні моменти роботи з патріотичного виховання	4
7	Тема 7. Професійна характеристика учителя фізичної культури. Права та посадові обов'язки майбутнього педагога	2
8	Тема 8. Компоненти визначення особистості учителя	2

	фізичної культури	
9	Тема 9. Науково-методичні основи роботи педагога. Загальні принципи наукової творчості	2
	Всього:	20

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Правові і програмно-нормативні засади діяльності учителя фізичної культури	2
2	Тема 2. Галузева термінологія	4
3	Тема 3. Проектувальний компонент особистості учителя фізичної культури	2
4	Тема 4. Конструктивний компонент особистості учителя фізичної культури	2
5	Тема 5. Організаторський компонент особистості учителя фізичної культури	2
6	Тема 6. Комунікативний компонент особистості учителя фізичної культури	2
7	Тема 7. Гностичний компонент особистості учителя фізичної культури	2
8	Тема 8. Практичний компонент особистості учителя фізичної культури	2
10	Тема 9. Основи науково-дослідної роботи. Загальні принципи наукової творчості	2
	Всього:	20

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Принципи побудови системи освіти в Україні	12
2	Тема 2. Характеристика основних типів навчальних закладів системи освіти. Загальноосвітній навчальний заклад як основне місце професійної діяльності майбутнього вчителя	12
3	Тема 3. Правові, програмні та нормативні засади діяльності учителя фізичної культури. Державні документи, що регулюють фізичне виховання у	18

	загальноосвітній школі	
4	Тема 4. Поняття «педагогічної майстерності» та її зміст. Галузева термінологія	12
5	Тема 5. Система управління фізичним вихованням у загальноосвітній школі	12
6	Тема 6. Практична діяльність учителя фізичної культури. Педагогічні функції, уміння та техніка учителя. Основні моменти роботи з патріотичного виховання	18
7	Тема 7. Професійна характеристика учителя фізичної культури. Права та посадові обов'язки майбутнього педагога	12
8	Тема 8. Компоненти визначення особистості учителя фізичної культури	12
9	Тема 9. Науково-методичні основи роботи педагога. Загальні принципи наукової творчості	12
	Разом:	120

8. Індивідуальне завдання. Написати реферат за обраною темою.

1. Україна в Європейському освітньому просторі.
2. Державні вимоги до професійної діяльності учителя фізичної культури.
3. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.
4. Структура системи освіти в Україні.
5. Іноваційні технології у фізичній культурі в школі.
6. Особливості особистості школяра, його права та обов'язки.

9. Методи навчання – методи проєктного та проблемного навчання, методи показу, розказу, наочні.

Діяльність студента: слухання лекцій; виступ з повідомленням на лабораторному занятті; виголошення доповіді на лабораторному занятті; участь у дискусії на лабораторних, практичних заняттях; самостійне конспектування додаткової літератури та її аналіз.

10. Методи контролю – традиційні та тестові контрольні роботи для оперативного, поточного, підсумкового контролю, усне опитування, виконання залікового індивідуального завдання, диф. залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Тема	Лекції	Практ. та лаб. заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Заліковий модульний контроль	Розподіл балів
Модуль 1						
Тема 1.	1	1-4	Підготовка наукового реферату	Підготовка навчальної доповіді	1-10	1-50
Тема 2.	1	1-4				
Тема 3.	1	1-4				

Тема 4.	1	1-4	1-10	1-10		
Модуль 2						
Тема 5.	1	1-4	Підготовка наукового реферату	Підготовка навчальної презентації		
Тема 6.	2	1-8				
Тема 7.	1	1-4				
Тема 8.	1	1-4	1-10	1-10	1-10	1-50
Тема 9.	1	1-4				
Всього	1-10	1-40	1-10	1-20	1-20	1-100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Скирта О. С. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності вчителя фізкультури». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2023. 17 с.

2. Скирта О. С. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності вчителя фізкультури». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2023. 35 с.

13. Рекомендована література Базова

1. Герцик М. С. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: навч. посіб. для студентів ВНЗ 1-4 рівнів акредитації. Львів: Українські технології, 2005. 232 с.
2. Професійний стандарт «Вчителя закладу загальної середньої освіти», затверджений від 23.12.2020 наказ № 2736.
3. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. для студ-ів вищих пед. закл. освіти. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2003. 168 с.
4. Шиян Б. М., Вацеба О. М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні і спорті: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 276 с.
5. Шиян Б. М., Омеляненко І. О. Теорія і методика фізичного виховання школярів: навч. посіб.: в 2-х ч.: Ч. 2. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2012. 304 с.

Допоміжна

1. Анастасєва З. В. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання»: навч. посіб. Дніпропетровськ: «Інновація, 2007. 136 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 350 с.
3. Ільницька Г. С., Ільницька Л. В., Ільницький С. В. Фізкультура. 10 клас. Рівень стандарту. Харків: Вид. Група «Основа», 2018. 112 с. (Серія «Мій конспект»).
4. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури. Навчальний посібник / Випасняк І. П., Ковальчук Г. А., Презлята Г. В., Фотуйма О. Я. / За заг. ред. Г. В. Презлятої. Івано-Франківськ: Підприємство «ЦСТПРІ «ІНІН» ВОІ «СОІУ», 2011. 314 с.
5. Скирта О.С., Лошицька Т.І., Сорокіна С.О. Способи оцінювання індивідуальної фізичної підготовленості старшокласників відповідно до запитів військового часу. *Імідж сучасного педагога*: електрон. наук. фах. журн. (категорія «Б»). 2023. № 5 (212). С.138–143.
6. Скирта О.С., Лошицька Т.І., Біліченко О.О. Актуальний стан фізичного розвитку юнаків старшого шкільного віку як невирішене педагогічне завдання уроків фізкультури. *Імідж сучасного педагога : електронний науковий фаховий журнал (категорія «Б»), №4. 2023. С.113-118.*
7. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посібник для студ. вищ. пед. закладів. Тернопіль, 2003. 168 с.
8. Ханікянц О. В. Соціальна роль вчителя. Професійна діяльність фахівця фізичної культури: лекція для студ. Спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)». Львів: ЛДУФК. 2018. 10 с.

Інформаційні ресурси інтернет

Сайти для ознайомлення та роботи

1. http://pidruchniki.ws/18211001/pedagogika/vstup_spetsialnosti_sotsialna_pedagogika <http://www.ovc.kharkov.ua/vaceba-isd2.pdf>

2. <http://www.iatp.org.ua> / Сайт проекта – «Расширение доступа и обучения в Интернет».
3. <http://lib.pntu.edu.ua> / – Сайт електронної бібліотеки Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, кафедри фізичного виховання.
4. Про фізичну культуру і спорт : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
5. Про національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» : Указ Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/422016-19772>.
6. Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту : Указ Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1148/2004>.